

A Pascal-háromszög – Binomiális együtthatók

A binomiális együtthatókat az $\binom{n}{k} = \frac{n!}{(n-k)! \cdot k!}$ formulával lehet kiszámolni.

Azt is tudjuk, hogy $n! = n \cdot (n-1) \cdot (n-2) \cdot \dots \cdot 2 \cdot 1$, $1! = 1$ és $0! = 1$.

Ezeket a képleteket használjuk a következő bizonyításokban!

1. feladat

a) A binomiális együtthatók azon tulajdonságának bizonyítása, hogy

$$\binom{n}{k} = \binom{n}{n-k}.$$

Bizonyítás:

A binomiális együtthatók számítási formulája:

$$\binom{n}{k} = \frac{n!}{(n-k)! \cdot k!} \quad (1)$$

A formulában k -t helyettesítve $(n-k)$ -val kapjuk, hogy

$$\begin{aligned} \binom{n}{n-k} &= \frac{n!}{(n-(n-k))! \cdot (n-k)!} = \\ &= \frac{n!}{(n-n+k)! \cdot (n-k)!} = \frac{n!}{k! \cdot (n-k)!} = \end{aligned}$$

A szorzat tényezői felcserélhetők, tehát:

$$= \frac{n!}{(n-k)! \cdot k!} \quad (2)$$

Az (1) és (2) kifejezések jobb oldala láthatóan azonos, tehát a bal oldala is egyenlő kell, hogy legyen. Ezzel az *a)* állítást bizonyítottuk.

b) A binomiális együtthatók azon tulajdonságának bizonyítása, hogy

$$\binom{n+1}{k+1} = \binom{n}{k} + \binom{n}{k+1}.$$

Bizonyítás:

$$\begin{aligned} \binom{n}{k} + \binom{n}{k+1} &= \frac{n!}{(n-k)! \cdot k!} + \frac{n!}{(n-(k+1))! \cdot (k+1)!} = \\ &= \frac{n!}{(n-k)! \cdot k!} + \frac{n!}{(n-k-1)! \cdot (k+1)!} = \end{aligned}$$

Bővítsük az első törtet $(k+1)$ -el, a másodikat pedig $(n-k)$ -val!

$$\begin{aligned} &= \frac{(k+1) \cdot n!}{(n-k)! \cdot (k+1) \cdot k!} + \frac{(n-k) \cdot n!}{(n-k) \cdot ((n-k)-1)! \cdot (k+1)!} = \\ &= \frac{(k+1) \cdot n!}{(n-k)! \cdot (k+1)!} + \frac{(n-k) \cdot n!}{(n-k)! \cdot (k+1)!} = \\ &= \frac{((k+1) + (n-k)) \cdot n!}{(n-k)! \cdot (k+1)!} = \\ &= \frac{(k+1 + n-k) \cdot n!}{(n-k)! \cdot (k+1)!} = \\ &= \frac{(1+n) \cdot n!}{(n-k)! \cdot (k+1)!} = \frac{(n+1) \cdot n!}{(n-k)! \cdot (k+1)!} = \\ &= \frac{(n+1)!}{(n-k)! \cdot (k+1)!} = \frac{(n+1)!}{(n+1-k-1)! \cdot (k+1)!} = \\ &= \frac{(n+1)!}{((n+1)-(k+1))! \cdot (k+1)!} = \binom{n+1}{k+1} \end{aligned}$$

Ezzel a *b)* állítást bebizonyítottuk.